

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 21895-01-14 א"ח

מספר בקשה: 8

בפני כב' הרשמת נלי רוסמן גליס

המבקשים

נגד

המשיבים

ז.ב.ו קדיטות מחוז תל אביב אזרחי משרדי ממשלה
570000881

1

החלטה

ההליך

- 3
- 4
- 5 1. לפני בקשה לפטור את המבקשת מתשלום הפרשי אגרה בסך שווה ערך ל- 1% מסכום
- 6 התביעה, דהיינו- 25,000 ₪.
- 7
- 8 2. המבקשת הגישה כתב תביעה בגין "גזם נק גוף נפש בהפרת חובה חקוקה" על סך של 2.5
- 9 מיליון ₪ כנגד הנתבע.
- 10
- 11 3. לטענת התובעת, מקורם של הנזקים שנגרמו לה באלימות נפשית, פיזית, כלכלית, מילולית
- 12 ומינית מצד הנתבע כלפיה, לאורך שנות נישואיהם, כששיאה במעשה אינוס שביצע כלפיה
- 13 הנתבע. התנהלות המשיב גרמה למבקשת, לטענתה, להתמוטטות נפשית ופיסית, עד כדי
- 14 אשפוז בתת-משקל קיצוני (כ- 37 ק"ג בלבד), עריכת 3 ניתוחים בבטנה, טיפולים רפואיים
- 15 פסיכיים ונפשיים ונכות נפשית צמיתה.
- 16
- 17 4. את תביעתה תמכה התובעת בתצהירי ילדיהם הבגירים של הצדדים, בחוות דעת מאת
- 18 פסיכיאטרית מטעמה, ובתצהירה היא.
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 21895-01-14

טענות המבקשת

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
 - 29
 - 30
 - 31
 - 32
 - 33
 - 34
 - 35
6. בבקשתה, לא פרטה המבקשת את הנסיבות הנוגעות למצבה הכלכלי, כמתחייב על פי תקנה 9 לתקנות בית המשפט לענייני משפחה (אגרות), התשנ"ו-1995 (להלן: "**תקנות האגרות בבית משפט למשפחה**"), אלא העלתה טענות משפטיות עקרוניות ולפיהן יש לסווג את התובענה, כך שתשולם בגינה אגרה מופחתת, באופן שיבואר להלן.
7. לטענת המבקשת, יש לסווג את התובענה דנן **כתובענה לפיצוי בגין עבירת מין** ולחייב בגינה אגרה מופחתת, באופן שיהלום את התיקון החקיקתי שנעשה לאחרונה בתקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007, להלן- "**תקנות האגרות הכלליות**". המדובר בתיקון, אשר נכנס לתוקפו בחודש מרץ 2013, בעניין תביעות נזק בשל פגיעה מינית, במסגרתו נקבעו אגרות מופחתות הן בבימ"ש השלום, הן בביהמ"ש המחוזי והן בביה"ד לעבודה, אשר אינן נגזרות עוד מסכום התובענה אלא מאפיונה, כתביעה נזיקית בגין עבירות מין.
8. לחילופין, טוענת המבקשת, יש לסווג את האגרה בתובענה דנן כאגרה **בגין תובענה לנזקי גוף** וזאת בהתאם לחלכה שנקבעה ברע"א 5237/06, מדינת ישראל-ל- הנהלת בתי המשפט נ' ראלב מנסור (מיום 06.07.2008) (להלן: "**הלכת מנסור**"), ולפיה גם תביעה בגין נזק אשר תוצאתו נכות נפשית, תחשב לצורך סיווג האגרות כתביעה בגין נזק גוף.
9. לחילופי חילופין, טוענת המבקשת, כי בהיעדר התייחסות בתקנות האגרות הספציפיות לביהמ"ש לענייני משפחה, באשר לסיווג תובענות כתביעות נזיקין בגין עבירות מין ו/או לתביעות בגין נזקי- גוף, אזי יש להחיל על התובענה את הוראות סימן 6 לתוספת הראשונה לתקנות האגרות בבית- המשפט למשפחה ולסווגה **כ"כל תביעה אחרת"**, אשר האגרה בגינה עומדת של הסך המופחת של 481 ₪ בלבד.
10. המבקשת טוענת, כי יש לסווג את התובענה לצורכי שומת האגרה, בהתאם לאחת החלופות המובאות לעיל, באופן אשר יגשים את השוויון המתחייב בין מתדיינים בביהמ"ש לענייני משפחה ולבין המתדיינים בערכאות האחרות ולשם הגשמת התכלית החקיקתית המונחת בבסיס קביעות המחוקק בנושא זה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 21895-01-14

1

טענות המשיב 1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

11. לטענת המשיב 1 (להלן: "**המשיב**"), אין לאפשר את סיווגה של התובענה בהתאם לאחת החלופות המוצעות ע"י המבקשת, מאחר שהדבר יגרור תשלום האגרה שלא על פי תקנות בית המשפט לענייני משפחה, אותן יש לפרש בדווקנות. מקום בו, אין התייחסות בתקנות אלו לתובענה בגין עבירת מין ו/או לתובענה בגין נזקי גוף- יש לסווג את התביעה כתביעה לסכום קצוב.

12. עוד טוען המשיב כדלקמן:

12.1 כי תביעותיה של המבקשת נדחות פעם אחר פעם וכי מתן פטור מאגרה למבקשת ייתן לה תמריץ להגשת תביעות סרק נוספות.

12.2 כי בהתאם להחלטת בית המשפט, היה על המבקשת לפרט בצורה ברורה את הערכתה לגבי כל ראש נזק נטען בתביעה ולהפריד בין תביעתה הנזיקית לבין תביעתם הנזיקית של הילדים. בפועל- התובעת הגישה תביעה מתוקנת נפרדת אולם, הילדים לא הגישו במקביל תובענה עצמאית מטעמם.

12.3 כי חרף האמור, המבקשת לא פירטה בכתב התביעה את סכומי ראשי הנזק הרבים, ומכיוון שהיא מעריכה את נכותה בשיעור של 20% "אזי אין לה כל קושי להעריך את נזקה על פי אותה נכות. בדיוק כפי שתידרש לעשות בתחשיב נזק" – ר' סעיף 8 לתגובת המשיב.

12.4 כי המדובר בתביעת סרק, קנטרנית וטורדנית וכי מעשי האונס והאלימות הנטענים בכתב התביעה לא היו ולא נבראו. הראיה לכך, לטעמו, הנה כי במסגרת הליכים שהתנהלו משך שנים בין הצדדים בביה"ד הרבני, עמדה המבקשת על טענותיה בדבר שלום בית וכי המבקשת לא פנתה במשך שנים למשטרת ישראל או לרשויות הרווחה לאור המיעשים אשר נעשו, כנטען על ידה.

עמדת המדינה

13. עמדת המדינה היא כי יש לסווג את התובענה כתביעה לסכום קצוב וכי על התובעת לשלם בגינה אגרה בשיעור של 1% מהסכום הנתבע, זאת ממספר טעמים:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 21395-01-14

- 1 13.1 תקנות האגרות בבית המשפט למשפחה אינן קובעות, בשונה מתקנות האגרה
 2 הכלליות, אגרה מופחתת בעד תביעה המוגשת בגין עבירות מין, ואין להחיל בנדון
 3 הוראה שאינה מצויה במפורש בתקנות הרלבנטיות.
 4
- 5 13.2 אין מקום להשוואה בין האגרות בבית המשפט לענייני משפחה לבין האגרות
 6 בערכאות אחרות, מאחר שהיעדר שוויון זה כבר נדון בביהמ"ש העליון במסגרת
 7 ברע"א 5027/09, פלונית נ' משרד המשפטים (לא פורסם, 02.06.2010) (להלן: **"הלכת פלונית"**),
 8 בה איבחן כבי' השופט רובינשטיין את האגרות הספציפיות החלות
 9 בבית המשפט לענייני משפחה מהאגרות החלות בבתי משפט אחרים.
 10
- 11 13.3 בהלכת פלונית תבעה המבקשת את בעלה לשעבר ואת מדינת ישראל בתביעה
 12 נזיקית ע"ש 4,650,000 ש"ח, ולאור התקנות הרלוונטיות לבית המשפט למשפחה- היא
 13 היתה צריכה לשלם אגרה בגובה 1% מסכום התביעה, דהיינו- 46,500 ש"ח, בעוד לו
 14 תביעתה היתה מוגשת לביהמ"ש האזרחי הכללי יתכן שהיתה מסווגת כתביעה
 15 לפיצויים בגין נזקי גוף, עליה היתה משלמת אגרה בסכום נמוך יותר. עם זאת, שוני
 16 זה, לא הביא את בית המשפט העליון לשנות את סיווג האגרה שנקבע למבקשת
 17 והכל בהתאם לתקנות המיוחדות לבית המשפט לענייני משפחה.
 18
- 19 13.2 אמנם בדומה להלכת פלונית יתכן שמחוקק המשנה לא נתן דעתו לאפשרות כי
 20 תוגשנה תביעות בגין עבירות מין לבית המשפט לענייני משפחה, ומשכך לא כלל
 21 הוראה מתאימה בתקנות החלות בבית המשפט למשפחה. עם זאת ועל אף השוני,
 22 משהוגשה תביעה זו לבית המשפט למשפחה, יש לפעול ולסווג את התביעה בהתאם
 23 לתקנות האגרות בבית המשפט למשפחה.
 24
- 25 13.3 יש לפרש את תקנות האגרה באופן מצומצם ודווקני, זאת בהתאם להלכה ברע"א
 26 7031/12, **שערי צדק המרכז הרפואי נ' תמימה שוורץ**, מיום 23/10/13.
 27
- 28 13.4 התקנות הרלוונטיות מציבות רשימה סגורה של מקרים המזכים בפטור או בהחזר,
 29 וזאת בין היתר על מנת להגשים את הטעמים נוספים לחובת תשלום אגרה והס-
 30 "אינדיקציה (נכאורית) לכך שההליך המשפטי שנפתח הינו בר עילה...למונע הגשת
 31 תביעות, בהם סכום התביעה הינו מופרז... מן הצד האחר עומדת לה זכות הגישה
 32 לערכאות ומבקשת לאפשר את פתיחת שערי בית המשפט לכל דורש" (ר' סעיף ג'2
 33 לתגובת היועמ"ש).
 34
 35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 21895-01-14

דיון

המסגרת הנורמטיבית

- 1
2
3
4
5
6 14. תקנה 2(א) לתקנות האגרות בבית המשפט למשפחה קובעת: "לא יוקם בית משפט לכל הליך.
7 אלא אם כן שולמה בעד ההליך האגרה הקבועה בתוספת הראשונה ואגרת פרומוקול הקבועה
8 בתוספת השניה (להלן שתיהן כאחת- האגרה), וזאת אם מביא ההליך פסור מתשלום האגרה".
9
10 15. התובעת שילמה את האגרה על פי סעיף 6 לתוספת הראשונה ("הסעיף השיורי") הקובעת
11 לאמור: "כל תביעה אחרת לרבות אישור הסכם כאשר אין תביעה תלויה ועומדת בניין או ערעור
12 בבית המשפט לענייני משפחה".
13 אגרה זו עומדת נכון למועד החלטה זו על סך של כ- 500 ₪.
14
15 16. ע"פ התיקון שנכנס לתוקפו ביום 6/4/14 לתקנות האגרות הכלליות, נקבע סיווג מיוחד של
16 "אגרה בתביעה בשל עבירות מין תקי תשע"ד-2014" כדלקמן:
17 **5א. בתביעה הנגדרת להרשעה בפלילים בעבירות מין לפי סימן ה' בפרק**
18 **י' לחוק העונשין או בתביעה שהוגיש הנפגע נגד מי שביצע מעשה המהווה**
19 **עבירה מין בשל עבירות מין שנעברו כלפיין לפי סימן ה' האמור או בתביעה לפי**
20 **חוק למניעת המרדה מינית, התשנ"ח-1998, תשנ"ח אגרה לפי פרט 2א או 9א**
21 **שבתוספת, לפי העניין.**
22
23 (להלן: "התיקון")
24
25 17. המחלוקת הינה, האם על התובעת להשלים את סכום האגרה לכדי שיעור של 1% מסכום
26 התביעה בהתאם לסעיף 1 לתוספת הראשונה בתקנות אגרות משפחה שכותרתה: "**תביעה**
27 **לסכום כסף קצוב**", או שמא עליה לשלם אגרה מופחתת בהתאם לתיקון..
28
29
30 **הנזקים שנתבעו בתביעה דנו**
31 18. ראשית יצוין, כי בכתב התביעה נטענות טענות בנוגע לנזקים לכאוריים אותם גרם הנתבע
32 לילדי הצדדים ולא לתובעת עצמה, ומשכך תיבחנה רק העילות הנוגעות לנזקה הנתענים של
33 המבקשת, שהינם כדלקמן:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 14-01-895

- 1
2 18.1 בסעיף 6 לכתב התביעה, נטען: "הנתבע, שהיה נשוי לתובעת, לאורך שנים רבות,
3 התעלל בה מינית, נפשית, בריאותית מילולית ורוחנית, באמצעות התנהגותו המינית
4 המוחצנת והמופקרת שנעשתה דרך קבע לעיני הילדים, בידיעתם ותוך גרימת צער וכאב
5 לילדים ולתובעת כאמם."
6
7 18.2 בסעיף 10 לכתב התביעה נטען: "בנוסף להתנהגות המינית המופקרת סבלה התובעת
8 ..ועד כדי אלימות פיזית כלפי התובעת."
9
10 18.3 בסעיף 11 לכתב התביעה, נטען: "התנהגותו המינית ההורית והכללית שלוחת
11 הרסן...גרמה לתובעת להתמוטטות נפשית ובריאותית".
12
13 18.4 בסעיף 13 לכתב התביעה, נטען: "שנים של אלימות נפשית רוחנית כלכלית ופיזית
14 כלפיה.. צורות השפלה והלבנת פניה ברבים...באופן שהלך ושחק את רוחה, כוחותיה
15 ונפשה, עד למצב של דיכאון קשה וחוסר תפקוד מופאלי".
16
17 18.5 בסעיף 23 לכתב התביעה, נטען: "כאמור בפתיח לתביעה, מסכת התעללות של הנתבע
18 בתובעת גרם להידרדרות בבריאותה ועד כדי תת משקל מסוכן של 37 ק"ג שהביא
19 לאישפוחה וכשהתאוששה במימתה בבית ...ועל אף היותו חולה במחלה קשה מידבקת
20 ...הוא אנס אותה בפי המבעת באופן שהסב לה סבל כל יחואר ומבלי שיהיו לה כוחות
21 לעצור בעדו".
22
23 18.6 בסעיף 41 לכתב התביעה, נטען: "הנתבע גרם להחמרת מצבה הנפשי של התובעת
24 בהפקרות כלכלית...".
25
26 18.7 בסעיף 47 לכתב התביעה, נטען: "...בהתנהגותו הקבועה של הנתבע הוא הטיל על
27 כתפיה בלבד לא רק את עול פרנסת המשפחה והדאגה למשק הבית אלא גם ובעיקר
28 הטיל עליה את כלל הטיפול והדאגה לצורכי הילדים במקומו- מצב דברים זה, אף הוא
29 חלק מהגורמים למצבה הנפשי והבריאותי של התובעת כיום".
30
31 19. לתביעה צירפה התובעת חו"ד רפואית. אמת, התובעת לא יכולה להגיש את חו"ד לשם
32 תמיכה בתביעה גופה, ללא אישור ביהמ"ש (תקנה 258 יב"ז) לתקנות סדר הדין האזרחי,
33 תשמ"ד- (1984) ברס, לצורך בקשה זו יש בחוות הדעת כדי להעיד על טענה לנכות נפשית
34 בטיעור של 20%.
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 14-01-1895?

סיווג התובענה כתביעה נזיקית בגין עבירת מין

- 1
- 2
- 3 20. כמפורט לעיל, התיקון מתייחס לתביעה "שהגיש הנפגע נגד מי שביצע מעשה המהווה
- 4 עבירת מין בשל עבירות מין שנעברו כלפיו לפי סימן ה' האמור או בתביעה לפי חוק למניעת
- 5 המרדה מינית...".
- 6
- 7 21. מעשה האינוס שביצע הנתבע בתובעת, כפי המתואר על ידה, עונה על הגדרת עבירת האינוס
- 8 ע"פ סעיפים 347(ב) ו-347(ג) שבסימן ה' לחוק העונשין.
- 9
- 10 22. אשר לטענה, כי מעשיו של הנתבע מהווים הפרה של האיסורים המפורטים בחוק למניעת
- 11 הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, נראה לכאורה כי העובדות המפורטות לענין זה אינן מקימות
- 12 עילה. ברי, כי הדברים נאמרים בזהירות ומבלי לקבוע מסמרות, ויתכן כי המסקנה תהיה
- 13 שונה לאחר שמיעת הראיות.
- 14
- 15 23. תשלום האגרה עבור תביעה נזיקית בגין עבירת מין הופחת בהתאם לתיקון הנ"ל לסכומים
- 16 של כמה מאות ש"ח, הן בבימה"ש השלום הן בבימה"ש המחוזי והן בביה"ד לעבודה. בדברי
- 17 ההסבר לתיקון זה, כפי שפורסם ברשומות הכנסת, נכתב כדלקמן:
- 18
- 19 "מכשולים רבים ניצבים בפני נשים שנעברו כנגדן עבירות מין. כגון תקיפה מינית או מעשים מגונים
- 20 וכיוצ"ב, וכן בפני נשים שחוו הטרדה מינית, זאת בעת הגשת תביעה נגד מבצע העבירה. לרוב,
- 21 נשים אלו מצויות במצוקה נפשית וחוקות לאומין רב כדי לפתוח הליך משפטי שבו יהיה עליהן
- 22 לגולל את המראומה הקשה שעברו. כדי להקל על הנפגעות ולסייע להן למצות את זכותן בהליך
- 23 אזרחי בלי שהדבר ימיל עליהן נטל כלכלי ובלי שהאגרה תעמוד בפניהן כמחסום כלכלי, מוצע
- 24 לצמצם את מחסום האגרה עבור נפגעות עבירות מין בעת פתיחת הליך משפטי אזרחי נגד מבצע
- 25 העבירה.
- 26
- 27 יובהר, כי כבר היום, משולמת אגרה מופחתת במקרים שבהם מוגשת תביעת נזקי גוף הנגזרת
- 28 להרשעה בפלילים, זאת מכח תקנה 5 לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007. בפסק הדין
- 29 רע"א 5237/06 מדינת ישראל- הנהלת בתי המשפט נ' ראלב מנסור (פורסם בגבו), נקבע כי "פגיעה
- 30 נפשית שתחשב ל"נוק גוף" הינה פגיעה בעולה אזרחית שפגע המעוול בניזוק אשר גרמה לליקוי
- 31 נפשי שתוצאותיו בנוקים שהוסבו לניזוק. בכך הצד השווה לעניינו בין נזק גוף הנגרם לאחד
- 32 מאיבריו של הניזוק לבין נזק שנגרם לנפשו. בשניהם תביעת הפיצויים הינה לפיצוי הניזוק בגין
- 33 הנזקים שהוסבו לו כתוצאה מגריעת כושרו- הגופני או הנפשי- עקב הליקוי והנזק שנגרמו לו
- 34 כתוצאה ממעשה העולה האזרחי". כמו כן, נקבע כי די בכך שהתובעת מוענת בתביעתה ללקות
- 35 נפשית שנגרמה לה עקב החקירה המינית, על מנת שכל ראשי הנזק שתבעה בהקשר זה והנובעים

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 1895-01-14

- 1 מכך, ישתייכו ויכללו בסיווג של "נוק גוף" (ראה: ע"א 72/08 פלונית נ' משרד החינוך ואח' (פורסם
2 בנבו) וכן דע"א 14624/08 משרד החינוך נ' פלונית ואח' (פורסם בנבו)).
- 3
- 4 יחד עם זאת, לא כך הם הדברים שעה ש"הפגיעה הנפשית" אינה כזו הגורמת לליקוי או לנכות.
5 אלא שהפיצוי הנחבט הינו בשל עצם "היפגעותו" של הניזוק בכבודו, בשמו, בדימויו העצמי וכו'-
6 ומבלי שאותה הפגיעה הותירה ליקוי ונכות רפואיים בנפשו. במקרים אלה הפיצוי הנחבט הוא אינו
7 בשל "נוק גוף" אלא בשל נזק ממוני או שאינו ממוני. כמו כן, מוצע להפחית אגרה גם במקרים
8 שבהם התביעה המוגשת אינה נגדרת להרשעה בפלילים אלא מדובר בתביעה המוגשת בעילה
9 נזיקת בשל עבירות מין לפי חוק העונשין".
- 10
- 11 24. אמנם, בדברי הסבר אלה, אין התייחסות מפורשת לעבירות מין בתוך המשפחה, אולם מנגד
12 לא מצוינת בהם הסתייגות מהחלת התיקון על תביעות כגון דא.
- 13
- 14 25. לטעמי, לא בכדי העלה ב"כ המדינה בתגובתו את האפשרות הסבירה בנסיבות הענין ולפיה
15 "יתכן ומחוקק המשנה לא נתן דעתו לאפשרות כי תביעות בנין עבירות מין יונשו לבית המשפט
16 לענייני משפחה. אלא לבחי משפט רגילים ומשכך לא כלל הוראה שכזו בתקנות החלות בבית
17 המשפט למשפחה". אכן, לטעמי, העובדה שמחוקק המשנה טרם תיקן את התקנות
18 הספציפיות החלות בנדון על ביהמ"ש לענייני משפחה, איננה הסדר שלילי, אלא לאקונה
19 הזועקת להשלמה.
- 20
- 21 26. הקושי המוגבר של נפגעים/ות עבירות מין בתוך המשפחה בניהול הליכי משפטיים הנובעים
22 מעבירות אלו, בא לידי ביטוי בפסיקה שעסקה בנושא, המבטאת מגמה של החמרה גם
23 במישור האזרחי עם מעשים אלו, דווקא כאשר הם נעשים בין בני משפחה.
- 24
- 25 27. כך, למשל, בפסק דינו של סה"נ כב' השופט נפתלי שילה בתיק תמ"ש 11-12-36734 – מיום
26 2/4/14 (טרם פורסם במאגרים), נדונה תביעתה של אישה כנגד בעלה לקבלת פיצוי נזיקי, בגין
27 עבירות מין שביצע בה הבעל. בפסק הדין נסקרה המגמה האמורה לעיל, כדלקמן:
- 28
- 29 "הפסיקה התייחסה בחומרה לתופעות של אלימות במשפחה. בע"מ 1014/05 פלוני נ' אלמונית
30 (ניתן ביום 15/6/06) קבעה כב' השופטת ד. לבהר שרון כי: "האלימות במשפחה הפכה, למרבה
31 הצער, לשכיחה ונפוצה במקומותינו. עד כי מיגור התופעה הפך לבעל חשיבות עליונה בקרב בתי
32 המשפט על ערכאותיהם השונות, ובעניין זה אין מקום למסר סלחני. על תופעת האלימות
33 במשפחה אמר השופט שלמה לזין בדנ"פ 3371/98 אואלוס נ' מדינת ישראל דינים עליון נח 348,
34 כי היא "הפכה למכת מדינה באופן המעורר חלחלה, ונשים מותקפות עד כדי קיפוח חייהן, בנוסף
35 קורבן לקנאת בעליהן, לנקמותם או לנחמתיהם". ...

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 1895-01-14

- 1 כמו כן, בע"מ (ים) 595/04 פלוני נ' אלמונית (24.2.05) קבע כב' השופט י. שפירא כי: "זאת יש
 2 לדעת, כי תוקפנות של בני זוג או התעללות אחד כלפי השני, לא רק פוגעת במרקם הנדין של
 3 יחסי אישות, יחסי המשפחה במובן הצר ובמובן הרחב של המונח, אלא גם בכיסו של החוקף או
 4 הפוגע".
- 5
- 6 מן הראוי להביא מדברי כב' השופט רובינשטיין בע"מ 7073/13 פלוני נ' אלמונית (ניתן ביום
 7 31.12.13) שבו נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק דין שבו הנדיל בית המשפט המחוזי את
 8 שיעור הפיצויים לאישה מסך של 50,000 ₪ לסכום של 500,000 ₪ - (פי עשר מהסכום שנקבע
 9 בערכאה הריונית):
- 10
- 11 "אומר על המגמה השיפוטית, ולמעמי ראוי כי יתנו לכך בתי המשפט, במיוחד לענייני משפחה,
 12 את דעתם. תופעת האלימות במשפחה הוגדרה לא פעם כנעם שיש למגרז... אין סיבה שבעולם
 13 שגם דיני הניקין לא ישתתפו במאמץ המינור... בהי המשפט רשאים לעשות שימוש בפיצויים
 14 מוגברים גם ככלי במלחמה הכוללת לביעור תופעה חברתית נפסדת של אלימות... אך בן זוג מכה
 15 צריך שידע כי ככל שיוכח הדבר, לא ינקה מפיצוי משמעותי".
- 16
- 17 28. ההלכה בדבר הצורך המוגבר בביעור תופעת האלימות במשפחה, יחד עם המגמה הברורה,
 18 שקבילה ביטוי בדברי ההסבר לתיקון האגרות הכלליות, בכל הנוגע לתביעות נזיקיות בגין
 19 עבירות מין, מחייבת, לטעמי, להסיק כי יש להקל על נפגעות/ עבירות מין בתוך המשפחה,
 20 על דרך הפחתת האגרה בגין הליך נזיקי הקשור בעבירות אלו, גם בבית המשפט לענייני
 21 משפחה.
- 22
- 23 29. לא סביר בעיני, שהמחוקק, אשר ביקש להקל על נפגעי עבירות מין בניהול הליכים משפטיים,
 24 לא התכוון להקל גם עם נפגעי עבירות מין בתוך המשפחה. נהפוך הוא, נראה לכאורה כי
 25 הקלה זו דרושה ביתר שאת, בנוגע לנפגעי עבירות מין בתוך המשפחה, לנוכח הקושי המובן
 26 לחשוף את הדברים כנגד בן משפחה והקושי המובן והמוגבר לנהל את ההליך כנגדו. אכן, אין
 27 לטעמי הגיון להוסיף על הקושי שיש לנפגע עבירת מין לנהל את ההליך כנגד בן משפחה
 28 (לעתים קרובות מן המעגל הקרוב ביותר), קושי נוסף בדמות אגרה גבוה שאיננה משולמת
 29 בגין אותו הליך, בערכאות אחרות.
- 30
- 31 30. זאת ועוד, קבלת עמדתו של ב"כ היועמ"ש תוביל לתוצאה לא סבירה העולה כדי אפליה בין
 32 מתדיינים. כך למשל, לו יצוייר שהוגשה תביעה בגין פגיעת עבירת מין בין בני משפחה לבימ"ש
 33 שלום, וזה האחרון מעביר את התביעה לדיון בביהמ"ש לענייני משפחה- תשולם האגרה
 34 המופחתת שנגבית לאור התיקון ולא יהיה על התובע להשלים את הפרש האגרה [זאת בהתאם
 35 לתקנה 5(א) לתקנות האגרות בבית המשפט לענייני משפחה, לפיה- "הועברה תובענה לדיון בבית

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 21895-01-14

1 המשפט לענייני משפחה מבית משפט אחר... ידאו את ההליך כהליך ששולמה בעדו האגרה
 2 במלואה בבית המשפט לענייני משפחה ואף אם מביא ההליך עדיין חייב בתשלום חלק מן
 3 האגרה".
 4 דוגמא זו מבהירה מדוע אין טעם של ממש להבחין בין תביעה שהוגשה לבימ"ש זה ולבין
 5 אותה התביעה שהוגשה לערכאה אחרת.
 6
 7 31. זאת ועוד, הלכה פסוקה היא, כי יש לשאוף להרמוניה בין דברי החקיקה השונים, והדבר קל
 8 וחומר עת עסקינן בדברי חקיקה השייכים לאותה המטריה והעוסקים באותו הנושא. יתירה
 9 מכך, הקביעה ולפיה יש להחיל את התיקון גם על תובענות בבית המשפט לענייני משפחה, עולה
 10 בקנה אחד עם עיקרון השוויון, המהווה, כשלעצמו, אמת מידה פרשנית.
 11
 12 לעניין זה נקבע בהלכת מנסור, כי "נקודת המוצא הפרשנית... בתקנות האגרות אמורה להיות
 13 בשאיפה למתן פירוש זהה. זאת, הן מתוך השאיפה להרמוניה פרשנית למונחים והים שבחוקים
 14 שונים, והן מתוך כך שתקנות האגרות מעצם מיבן הפרוצדורלי, הנספח להוראות החוק המהותיות, אינן
 15 אמורות ליצור מהויות משפטיות נפרדות ושונות אלא לבטא את ההתייחסות הפרוצדורלית (לעניין
 16 קביעת האגרות) למהויות התביעות השונות המובאות בפני בתי המשפט, כפי שאלו מונדרות בגופי
 17 החקיקה המהותיים לעניין אותן העילות ואתן התביעות".
 18
 19 ראה גם אהרון ברק "פרשנות במשפט", דוקטרינות לבר-פרשניות, בעמ' 116, לאמור:
 20 "הרמוניה נורמטיבית מחייבת, בין השאר, כי לא תהיינה סתירות בין נורמות באותה שיטת משפט.
 21 סתירה בין נורמות נוגדת את עיקרון שלטון החוק ופוגעת בעיקרון החוקיות."
 22
 23 וכן בבג"ץ 5492/07 סמדר ביארון נ' בית הדין הארצי לעבודה, מרסם בנבו: "תוצאה מפלה זו אכן
 24 מגיעה כדי אבסורד ויש להימנע ממנה לא רק משום הפגיעה בעיקרון השוויון אלא גם משום
 25 הכלל לפיו עלינו להימנע ככל הניתן מפירוש הוראת חוק באופן המוביל לתוצאה אבסורדית (ראו
 26 והשוו: ע"א 165/82 קיבוץ חצור נ' פקיד שומה רחובות, פ"ד לט(2) 70, 74 (1985); ע"א 1186/93
 27 מדינת ישראל, משרד המשפטים נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ, פ"ד מח(5) 353, 361 (1994);
 28 ברק, פרשנות במשפט, 283-280".
 29
 30 32. לאחרונה, ניתנה החלטה ע"י כב' שופטת ביהמ"ש המחוזי בלוד, מיכל נד"ב, בבקשה לאישור
 31 תובענה ייצוגית כנגד המדינה בשל השוני בסכומי האגרות המשולמים בבימה"ש לענייני משפחה
 32 ובביה"ד הרבני, בגין אותן תובענות. כב' השופטת נד"ב אישרה את הגשתה של תובענה ייצוגית
 33 בנדון, תוך שהיא קובעת כדלקמן:
 34
 35 " השוויון הוכר כעקרון יסוד במשפט הישראלי, והדבר בא לידי ביטוי בהכרה בעילת ההפליה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 1895-01-14

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

...

"נקרון השוויון מניח אפוא קיומם של מעמים ענייניים המצדיקים שוני (הבחנה, אבחנה). הפליה שהינה ניגודו של השוויון - קיימת אפוא באותם מצבים שבהם דין שונה לאנשים השונים זה מזה (מבחינה עובדתית) מבוסס על מעמים שאין בהם כדי להצדיק בחברה חופשית ודמוקרטית הבחנה ביניהם..."

על-כן, דין נתון יוצר הפליה כאשר שני בני אדם, השונים זה מזה (חוסר שוויון עובדתי), מסופלים על-ידי הרין באופן שונה, בלי שהשוני העובדתי שביניהם יש בו כדי להצדיק מיפול שונה בנסיבות העניין. ביסוד ההפליה מונחים אפוא גורם שרירות, חוסר הצדק וחוסר הסבירות" (הדגשה שלי - מ' נ').

הדברים האמורים לעיל יפים לנדוננו. ההבדל הקיצוני בסכומי האגרות בגין אותם ההליכים, לא זו בלבד שפוגע בזכות לשוויון ומהווה אפליה אסורה, בהיעדר כל נימוק המניח את הדעת להבדל, אלא שהוא פוגע בזכות הגישה לערכאות, שהוכרה בזכות בעלת מעמד חוקתי מיוחד [עע"מ 867/11 עיריית תל אביב-יפו נ' אי.בי.סי ניהול ואחזקה בע"מ, פורסם בנבו (28.12.14)]. מגביל אותה וחוסם אותה בפני אוכלוסייה פגועה ומוחלשת כגון- נפגעי עבירות מין בתוך המשפחה.

33. מן המקובץ, עולה כי ראוי להחיל את הוראות התיקון גם על תובענות בגין פגיעה בשל עבירת מין המוגשת לביהמ"ש לענייני משפחה.

האם הנתען בכתב התביעה מהווה "נזק גוף"

34. גם אם יטען, כי הסעדים הנעותרים בתובענה דנן אינם מזכים את המבקשת בתשלום אגרה מופחתת לנוכח החלת התיקון על ביהמ"ש לענייני משפחה, הרי מכל מקום זכאית, לטעמי, המבקשת לשלם אגרה מופחתת בהיותם של חלק מהנזקים הנתענים "נזקי גוף", כהגדרתם בפסיקה.

במה דברים אמורים:-

בהלכת מנסור נקבעו הקריטריונים לפיהם יש לבחון את סיווג הסעד הנתבע כנזק גוף, כדלקמן:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 21895-01-14

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

"אמור מכאן, פגיעה נפשית שתחשב ל"נוק גוף" הינה פגיעה בעולה אורחית שפגע המעול בניזוק אשר גרמה לליקוי נפשי שתוצאותיו בנוקים שהוסבו לניזוק. בכך הצד השווה לענייננו בין נוק גוף הנגרם לאחד מאיבריו של הניזוק לבין נוק שנגרם לנפשו. בשניהם תביעת הפיצויים הינה לפיצוי הניזוק בגין הנוקים שהוסבו לו כתוצאה מגריעת כושרו – הגופני או הנפשי – עקב הליקוי והנכות שנגרמו לו כתוצאה ממעשה העולה האזרחי.

7. לא כך הם הדברים שעה ש"הפגיעה הנפשית" אינה כזו הנורמת לליקוי או לנכות, אלא שהפיצוי הנחבע היו בשל עצם "היפגעותו" של הניזוק בכבודו, בשמו, במעמדו, בדימויו העצמי וכיוצא באלה – ומבלי שאותה הפגיעה הותירה ליקוי ונכות רפואיים בנפשו. בסוג זה של מקרים הפיצוי הנחבע הוא אינו בשל "נוק גוף" אלא בשל נוק ממוני, או שאינו ממוני – אך מכל מקום אינו נוק גוף." (ההדגשות חוספו)

סעיפים 6, 7 לפסק הדין.

אמור מעתה- ככל שהתובעת עותרת לפיצוי בגין פגיעה בכבודה, בביזוי שנגרם לה, בדימויה העצמי, בהשפלתה, בסבל החברתי והאישי שנגרם לה כפי שפירטה בתביעה – הנוק הנטען איננו נוק גוף

[פיצויים הנחבעים בשל 'שוגמת נפש', 'צער', 'השפלה', 'ביזוי' וכיוצא באלה הנגרמים לאדם כתוצאה מעוולה נסענת שעוול בו פלוני, ואשר לא גרמה לניזוק לליקוי או נכות בגופו או בנפשו, אינם באים בגדרם של פיצויים הנחבעים בשל 'נוק גוף'. שאם לא נאמר כן, נמצאנו הופכים רבים מזקי הממון והרכוש ל'נוקי גוף'. זאת, בניגוד לפיצויים הנחבעים בשל כאב וסבל שנגרמו לניזוק כתוצאה מהנכות או הליקוי הגופני או הנפשי שנגרמו לו במעשה העולה- שאלה יבואו בנידום של פיצויים הנחבעים בשל נוק גוף."]

ראה: הלכת מנסור, סעיף 7 לפסק הדין.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 1895-01-14

- 1
- 2 מאחר שלא פורש בכתב התביעה איזה חלק של הנכות הנטענת מיוחס לעבירות המין, איזה
- 3 חלק מיוחס לנוקי גוף אחרים וממילא איזה חלק מיוחס למעשים שאינם לא זה ולא זה- לא
- 4 ניתן לשום את סכום התביעה באופן שיזכה את המבקשת באגרה מופחתת בגין כל נזק, כפי
- 5 סוג.
- 6
- 7 36. אשר לטענת המדינה כי יש להחיל על נידונינו את ההלכה שנקבעה ברע"א 5027/09
- 8 **פלונית נ' משרד המשפטים ואח'** (מיום 2.6.10) (להלן: **"הלכת פלונית"**), אבהיר כי אין
- 9 **בדעתי לקבל טענה זו.** בהלכת פלונית עסקו בנוזקים נטענים, אשר נרמו לאישה **בגין סרבנות**
- 10 **בעלה ליתן לה את גטה.** האישה לא טענה למעשה שביצע הבעל בגופה או לחילופין למעשה
- 11 או **מחדל שביצע הבעל בנפשה ואשר הותירו בה לקות או נכות כהגדתן בהלכת מנסור.** משום
- 12 כך, קבע ביהמ"ש העליון, כי אין המדובר בתובענה לנוקי גוף. למותר לציין, כי באותו מקרה
- 13 כלל לא נדונה השאלה האם מדובר בנזק בשאלת עבירת מין.
- 14
- 15 37. אציין, כי בתמ"ש 46358-02-10, נפסק ע"י כב' הרשמות (כתוארה אז) תמר סנונית פורר, כי
- 16 בכל הנוגע לנוקי גוף, ראוי להחיל את הוראות תקנות בית המשפט אגרות על ביהמ"ש לענייני
- 17 משפחה. [על אף השוני המהותי בין **תקנות בתי המשפט (אגרות)** לתקנות אגרות בבימ"ש לענייני
- 18 משפחה – הרי שניתן – ואף צריך – ללמוד מהתקנות הללו לענייננו. תקנות משפחה אגרות הותקנו
- 19 לפני שנים רבות עם הקמת בתי המשפט לענייני משפחה כאשר תביעות נזיקיות בבימ"ש זה היו
- 20 בחיתוליהן. המצב העובדתי והמשפטי היום לגבי תביעות אלה השתנה. שינוי של התקנות עדיין
- 21 אינו באופק. אך על בית המשפט להתאים את הפירושו של התקנות גם לשינויי העיתים.... לעניין
- 22 הצורך בפרשנות אחידה למושגים בחיקוקים שונים ובפרט בעניין אגרות ראה גם: הלכת מנסור
- 23 לעיל, סעיף 6 לפס"ד].
- 24
- 25 38. לנוכח האמור, מן הראוי להשית על המבקשת אגרה מופחתת גם בשל הנזקים הנטענים
- 26 שהנם "נזקי גוף" ואינם תולדה של עבירת המין הנטענת.
- 27
- 28 **סופו של דבר**
- 29
- 30 39. סופו של דבר, אני מקבלת את עמדת המבקשת, לפיה בגין הנזקים הנטענים כפועל יוצא
- 31 מעבירת מין, כמבואר לעיל, תשלם המבקשת אגרה ע"פ התיקון.
- 32

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 21895-01-14 **בית המשפט לענייני משפחה**

- 1 40. כמו כן, אני מקבלת את עמדת המבקשת, כי בגין נזקים נטענים שהנם נזקי גוף, כהגדרתם
- 2 לעיל, תשלם המבקשת אגרה על פי סיווג זה תקנות האגרות הכלליות.
- 3
- 4 41. באשר ליתר הנזקים הנטענים, תשלם המבקשת אגרה כמתחייב מסעיף 1 לתוספת הראשונה
- 5 לתקנות האגרות בבית המשפט לענייני משפחה.
- 6
- 7 42. על מנת שניתן יהיה לשום את האגרה כמפורט לעיל, תגיש המבקשת תצהיר ובו יפורטו
- 8 ראשי הנזק בהתאם לסיווג המפורט בהחלטה זו, וזאת תוך 10 ימים.
- 9
- 10 43. למותר לציין, כי נדרשתי ליתן החלטה זו, בשל הלאקונה החקיקתית שנוצרה ומן הראוי
- 11 שהמחוקק יתן דעתו באשר להחלת התיקונים הנוגעים לתובענות נזיקיות בגין עבירות מין
- 12 ובגין נזקי גוף אחרים גם על ביהמ"ש לענייני משפחה.
- 13
- 14

ניתן לפרסום בהשמטת פרטים מזהים

ניתן היום, כ"ז אדר תשע"ה, 18 מרץ 2015, בהעדר הצדדים.

נלי רוסמן גליס, רשמת

- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26